

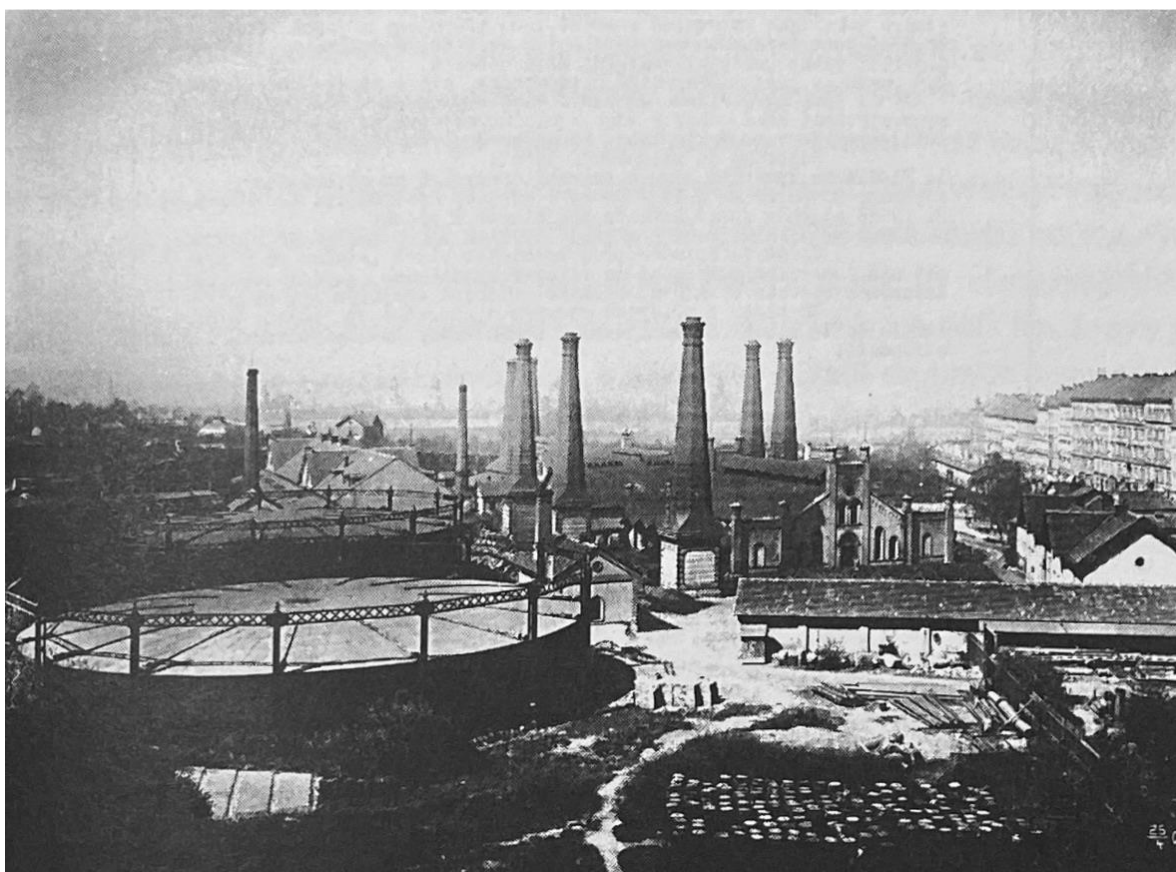
50. léta na VŠE: Oběd za 2,60 Kčs a semestr za 16 týdnů života

Otevřeme bránu do minulosti, do padesátých let na Vysoké škole ekonomické v Praze - období plného historických změn a politických výzev. Jaké bylo studium v době, kdy škola teprve začínala svoji pouť? Co znamenalo být studentem v éře, kdy oběd v mense stál jenom 2,60 Kčs a semestr byl zážitkem trvajícím celých 16 týdnů života? Přijměte pozvání k nahlédnutí do doby, kdy se formovala nová ekonomická inteligence a každý semestr byl jedinečným dobrodružstvím.

Pozadí vzniku VŠE

Základem pro vznik VŠE byla Vysoká škola obchodní (vznik 1919), která byla později přidružena pod České vysoké učení technické (ČVUT). Stejně jako ostatní české VŠ byla v roce 1939 uzavřena a po roce 1948 byla přejmenována na Vysokou školu věd hospodářských, ze které se následně vyčlenila samostatná VŠE (konkrétně z Hospodářské fakulty VŠVH). Ze začlenění pod ČVUT pochází titul Ing., který je dodnes udělován absolventům VŠE.

Vysoká škola ekonomická v Praze vznikla v roce 1953, tudíž v době kdy bylo vysoké školství už zcela kontrolováno stranou KSČ. Byla to nejdůležitější instituce zaměřená na ekonomické vzdělávání v Československu. Cílem školy byla výchova tzv. nové inteligence, přičemž byli upřednostňováni studenti z dělnických rodin. Ve školním roce 1957/58 bylo dokonce 59% nově přijatých dělnického původu.

okolí dnešního náměstí Winstona Churchilla na začátku 20.st. – vlevo za plynárnou je vidět Rajska zahrada, kde je dnes komplex VŠE (1908) | Foto: Z publikace Dějiny VŠE v Praze

První podoba školy

V roce 1953 začala fungovat VŠE s 193 učiteli, mezi nimiž byli 4 profesoři a 16 docentů. Prvním rektorem školy se stal národohospodář prof. JUDr. Vladimír Sedlák.

VŠE se dělila na 5 fakult: Všeobecně ekonomická, Výrobně ekonomická, Vnitřního obchodu (následně i zahraničního), Financí a úvěru a Statistiky.

Sídlem instituce se staly dřívější prostory učňovské školy (dnes Stará budova) na Žižkově.

V roce 1959 se pak v rámci přestavby školství snížil počet fakult na čtyři.

prof. JUDr. Vladimír Sedlák, první rektor VŠE | Foto: Z publikace Dějiny VŠE v Praze

Studentem VŠE během 50. let

Ke studiu mohli být přijati ti, kteří úspěšně vykonali maturitní zkoušku a byli ředitelem školy doporučení k vysokoškolskému studiu - přihlášku na VŠ neposílal uchazeč, ale samy školy. Následovalo též samozřejmě složení přijímací zkoušky. V 2. pol. 50. let mělo studium na VŠE standardní délku 10 semestrů a zimní i letní semestr převážně trval 16 týdnů. Součástí studijních plánů byly i povinné "provozní a studijní praxe", které později zabíraly až třetinu studijního plánu. Studenti v denní formě studia nemohli být v žádném zaměstnaneckém poměru (míněná je pracovní smlouva, nikoli brigáda). Ubytování na koleji stálo 40 Kčs měsíčně a jídlo ve školní menze si bylo možno pořídit za 2,60 Kčs – připomínáme, že je nutné vnímat v širším cenovém kontextu doby.

Rajská zahrada na Žižkově – místo, kde je dnes komplex VŠE (1907) | Foto: Z publikace Dějiny VŠE v Praze

Autor: Michaela Mecerová

Zdroje:

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Vývoj některých vysokých škol od roku 1959* [online]. [cit. 2023-10-27]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20534966/w-3314a11.pdf/f757caeb-56b6-4b06-b210-a7aad82014b2?version=1.0>

SKŘIVAN, Aleš a TÓTH, Andrej (ed.). *Dějiny VŠE v Praze*. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2014. ISBN 978-80-245-2068-1.

SKŘIVAN, Aleš a TÓTH, Andrej (ed.). *Dějiny VŠE v Praze*. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2017. ISBN 978-80-245-2192-3.

Zdroje foto:

SKŘIVAN, Aleš a TÓTH, Andrej (ed.). *Dějiny VŠE v Praze*. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2014. ISBN 978-80-245-2068-1.

SKŘIVAN, Aleš a TÓTH, Andrej (ed.). *Dějiny VŠE v Praze*. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2017. ISBN 978-80-245-2192-3.

<https://dejiny.vse.cz/cinnost-centra/biografie-a-vzpominky/zivotopisy-a-vzpominky/sedlak-vladimir-prof/>